

ברכת המזון

לשבת ויום טוב: שיר המעלות -

בְּשׁוּב יְיָ אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן, הֵינּוּ כַחֲלָמִים.
אֲזַי מֵלֵא שְׁחֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רָנָה.
אֲזַי יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם - "הַגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי:
הַגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵינּוּ שְׂמֹחִים".
שׁוּבָה יְיָ אֶת־שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב.
הַזֵּרְעִים בְּדַמְעָה בְּרָנָה יִקְצְרוּ.
הַלֹּדֶף יִלֵּךְ וּבִכָּה נִשָּׂא מִשְׁדֵּי־הַזֶּרַע.
בֹּא יְבֹא בְרָנָה נִשָּׂא אֲלֻמֹּתָיו.

המזמון: חֲבֵרִים נְבֻרָה!

המשובין: יְהִי שֵׁם־יְיָ מְבֹרָךְ, מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם.

המזמון: יְהִי שֵׁם־יְיָ מְבֹרָךְ, מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם.

בְּרָשׁוֹת (מִרְנָה וּרְבִנָה) הַחֲבֵרִים, נְבֻרָה (אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ.

המשובין: בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְוִבוֹ חֵינּוּ.

המזמון: בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְוִבוֹ חֵינּוּ.

(מִי שֶׁלֹּא אָכַל עוֹנָה: בְּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.)

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הֵזֵן אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ,

בְּטוֹבוֹ, בָּחוּן, בַּחֲסֵד וּבְרַחֲמִים הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בֶּשֶׂר,

כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. וּבִטְוִבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חֲסַר־לָנוּ,

וְאֵל יַחֲסַר־לָנוּ מִזֶּן לְעוֹלָם וָעֶד, בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.

כִּי הוּא זֶן וּמִפְרָגֵס לְכָל, וּמִטֵּיב לְכָל,

וּמִכֵּין מִזֶּן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הֵזֵן אֶת־הַכֹּל.

נוֹדָה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ
 עַל שֶׁהִנַּחֲלַת לֵאבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֵדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה,
 וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם,
 וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים,
 וְעַל־בְּרִיתְךָ שְׁחַתַּמְתָּ בְּבִשְׁרֵנוּ, וְעַל־תּוֹרַתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ,
 וְעַל־חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל־חַיִּים חַן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ,
 וְעַל־אֲכִילַת מִזֶּן שֶׁאַתָּה זֶן וּמִפְרֶנֶס אוֹתָנוּ תָּמִיד,
 בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה.

בחנוכה: עַל־הַנְּסִים וְעַל־הַפְּרָקָן וְעַל־הַגְּבוּרוֹת וְעַל־הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל־הַמְּלַחְמוֹת
 שֶׁעָשִׂיתָ לֵאבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנָה זֶה בַּיָּמִים מִתְּתִיָּהוּ בְּיִחוּדָן
 כִּהְיוּ גְדוֹל חֲשֻׁמוֹנָאִי וּבְנָיו, כִּשְׁעֲמָדָה מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עַל־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל,
 לְהַשְׁכִּיחַם תּוֹרַתְךָ, וְלַהֲעִבִירם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
 עֲמַדְתָּ לָהֶם בַּעַת צָרָתָם, רַבַּת אֲתִירֵיבָם, דָּנַת אֲתִירֵינָם, נִקְמַת אֲתִירֵינָם.
 מִסֵּרְתָּ גְבוּרִים בִּיד־חֲלָשִׁים, וְרַבִּים בִּיד־מַעֲטִים, וְטַמָּאִים בִּיד־טְהוּרִים,
 וְרָשָׁעִים בִּיד־צַדִּיקִים, וְזָדִים בִּיד עוֹסְקֵי תּוֹרַתְךָ,
 וְלָךְ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ,
 וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפְרָקָן כִּהְיוּ הַיּוֹם הַזֶּה.
 וְאַחֲרֵיכֶן בָּאוּ בְנֶיךָ לְדַבֵּר בֵּיתְךָ, וּפָנּוּ אֶת־הֵיכַלְךָ, וְטָהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ,
 וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בַּחֲצֹרוֹת קֹדֶשְׁךָ,
 וְקִבְּעוּ שְׁמוֹנֶת יְמֵי־חֲנֻכָּה אֵלּוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

בפורים: עַל־הַנְּסִים וְעַל־הַפְּרָקָן וְעַל־הַגְּבוּרוֹת וְעַל־הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל־הַמְּלַחְמוֹת
 שֶׁעָשִׂיתָ לֵאבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנָה זֶה בַּיָּמִים מִרְדְּכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשׁן הַבִּיָּרָה,
 כִּשְׁעֲמֹד עֲלֵיהֶם הַמֶּן הַרְשָׁע, בְּקֶשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגָּם וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים,
 מִנֶּעַר וְעַד־זָקֵן, טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בְּשִׁלּוּש־הָעֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר,
 הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לְבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הִפַּרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ,
 וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וְהִשְׁבֹּתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרִאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בְּנָיו עַל־הָעֵץ.

וְעַל־הַפֶּל, יי אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ -
 יִתְבָּרֵךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כִּפְתּוּב:
 וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ,
 וּבֵרַכְתָּ אֶת־יי אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יי, עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַמָּזוֹן.

רַחֵם, יי אֱלֹהֵינוּ, עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ,
 וְעַל־צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל־מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ,
 וְעַל־הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו.
 אֱלֹהֵינוּ, אֲבִינוּ - רַעְנוּ, זִנְנוּ, פְּרַנְסֵנוּ, וְכַלְכַּלְנוּ, וְהַרְוִיחֵנוּ,
 וְהַרְוֵחֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, מִהֲרָה מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ.
 וְנָא, אֵל תִּצְרִיכֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, לֹא לִיָּדִי מִתַּנַּת בְּשֶׁר־וֹדֵם,
 וְלֹא לִיָּדִי הַלּוֹאֲתֶם. כִּי־אִם לִידְךָ הַמְּלָאָה, הַפְּתוּחָה,
 הַגְּדוּשָׁה וְהַרְחֵבָה, שֶׁלֹא יָבוֹשׁ וְלֹא נִכְלָם לְעוֹלָם וָעֶד.

לשבת: רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּמִצּוֹתֶיךָ
 וּבְמִצּוֹת יוֹם הַשַּׁבָּתִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה.
 כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לִפְנֶיךָ,
 לְשַׁבְּתִּיבוֹ וּלְנוּחַ בוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצּוֹת רְצוֹנְךָ.
 וּבְרָצוֹנְךָ הַנִּחֲלָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ,
 שֶׁלֹא תִהְיֶה צָרָה וִיגוֹן וְאַנְחָה בַּיּוֹם מְנוּחָתֵנוּ.
 וְהִרְאֵנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירְךָ,
 וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשְׁךָ,
 כִּי אַתָּה הוּא בֹעַל הַיְּשׁוּעוֹת וּבֹעַל הַנִּחְמוֹת.

בראש חודש ובחגים וחגים: אלהינו ואלהי אבותינו,
יעלה ויבא ויגיע, ויראה, וירצה, וישמע, ויפקד, ויזכר זכרוננו
ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד עבדך,
וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל -
לפניך,
לפליטה, לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום

ביום ראש החדש הזה | ביום חג המצות הזה | ביום חג השבועות הזה |
ביום חג הסוכות הזה | ביום השמיני, חג העצרת הזה | ביום הזכרון הזה.
זכרנו, יי אלהינו, בך - לטובה. ופקדנו בך - לברכה. והושיענו בך - לחיים,
ובדבר ישועה ורחמים, חוס וחסנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו,
כי אל (בראש השנה: מלך) חנונו ורחום אתה.

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו.
ברוך אתה יי, בונה ברחמיו ירושלים, אמן.

ברוך אתה, יי אלהינו, מלך העולם, האל, אבינו, מלפנו,
אדירנו, בוראנו, גואלנו, יוצרנו, קדושנו קדוש יעקב,
רוענו, רועה ישראל, המלך הטוב, והמטיב לכל,
שבכל יום ויום הוא היטיב, הוא מטיב, הוא ייטיב לנו.
הוא גמלנו, הוא גומלנו, הוא יגמלנו לעד,
לחן ולחסד ולרחמים ולרוח,
הצלה והצלחה, ברכה וישועה, נחמה,
פרנסה וכלכלה ורחמים וחיים ושלוש וכל טוב,
ומפליטוב אל יחסרנו.

הַרְחָמֹן, הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

הַרְחָמֹן, הוּא יִתְבַּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הַרְחָמֹן, הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים,

וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לִנְצַח נְצָחִים,

וְיִתְהַדָּר בְּנוֹ לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הַרְחָמֹן, הוּא יִפְרִיֵּסנוּ בְּכָבוֹד.

הַרְחָמֹן, הוּא יִשְׁבּוֹר עַל גּוֹיִם מֵעַל צוּאֵר אַחֵינוּ,

וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת בָּאָרֶץנוּ.

הַרְחָמֹן, הוּא יִשְׁלַח־לָנוּ בְּרָכָה מְרֵבָה בְּבֵית הַזֶּה,

וְעַל־שִׁלְחוֹן זֶה שְׁאֲכַלְנוּ עָלָיו.

הַרְחָמֹן, הוּא יִשְׁלַח־לָנוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב,

וְיִבְשֶׁר־לָנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.

בבית הוריו יאמר: הַרְחָמֹן, הוּא יְבַרֵךְ אֶת־אֲבִי מוֹרִי, בַּעֲלֵה־בֵּית הַזֶּה,

וְאֶת־אֲמִי מוֹרְתִי בַּעֲלַת־הַבַּיִת הַזֶּה.

בביתו יאמר: הַרְחָמֹן, הוּא יְבַרֵךְ אוֹתִי

(וְאֲבִי וְאֲמִי וְאִשְׁתִּי וְזֶרְעִי וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לִי).

אורח יאמר: הַרְחָמֹן, הוּא יְבַרֵךְ אֶת־בַּעֲלֵה־בֵּית הַזֶּה,

וְאֶת־אִשְׁתּוֹ בַּעֲלַת־הַבַּיִת הַזֶּה.

(אוֹתָם וְאֶת־בֵּיתָם וְאֶת־זֶרְעָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם)

אוֹתָנוּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָנוּ,

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַכְנוּ אֲבוֹתֵינוּ - אֲבִרָהִם יִצְחָק וְיַעֲקֹב: בְּכָל, מְכָל, כָּל.

כֵּן יְבַרֵךְ אוֹתָנוּ כָּלֵנוּ יַחַד בְּבְרָכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמַר אָמֵן.

בְּמִרּוֹם יִלְמְדוּ (עֲלֵיהֶם ו)עֲלִינוּ זְכוֹת, שְׁתֵּהי לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם,
וְנִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יי, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ,
וְנִמְצָא־חַן וְשָׁכַל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וָאָדָם.

לשבת: הֶרְחַמְנוּ, הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוּ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.
לראש חודש: הֶרְחַמְנוּ, הוּא יַחְדָּשׁ עֲלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
ליום טוב: הֶרְחַמְנוּ, הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוּ טוֹב.
לראש השנה: הֶרְחַמְנוּ, הוּא יַחְדָּשׁ עֲלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
לחול המועד סוכות: הֶרְחַמְנוּ, הוּא יִקִּים לָנוּ אֶת־סִכַּת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת.

הֶרְחַמְנוּ, הוּא יִזְכֵּנוּ לִימֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא.
בחול: מִגְדִּיל (בשבת, בִּרְ"ח, בִּיּוֹט ובחזה"מ: מִגְדֹּל) יִשְׁוּעוֹת מִלָּכּוּ,
וְעֲשֵׂה־חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזֶרְעוֹ עַד־עוֹלָם.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרּוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

יִרְאוּ אֶת־יי קְדוֹשִׁין,	כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאִיו.
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ,	וְדוֹרְשֵׁי יי לֹא יַחְסְרוּ כָּל־טוֹב.
הוֹדוּ לֵיי כִּי טוֹב,	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.
פֹּתַח אֶת־יָדָּךְ,	וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן.
בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּיי, וְהִיָּה יי מְבִטָּחוֹ.	
נַעַר הֵייתִי גַם זָקֵנְתִי	
וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב,	וְזָרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ־לֶחֶם.
יי - עֹז לַעֲמוֹ יִתֵּן,	יי - יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם.